

AMKE

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

**AMKE x Arene:
TKI-yhteistyöstä
vaikuttavuutta
alueille ja Suomelle
- tulokset kyselystä**

JÄSENKYSELY: AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN JA AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEISTYÖ TKI-TOIMINNASSA

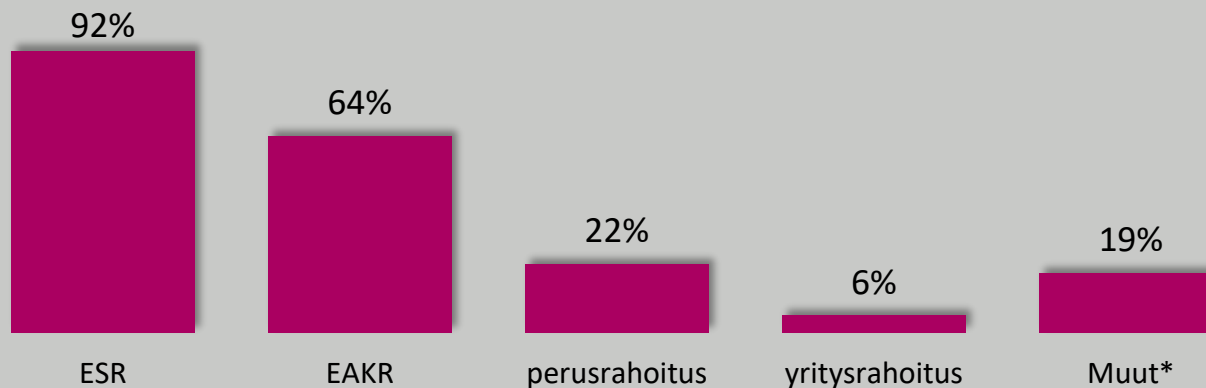
- AMKE:n ja Arenen yhteisen kyselyn tavoitteena oli selvittää ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen yhteistyötä TKI-toiminnassa.
- Kysely toteutettiin syys-lokakuussa 2025
- Kyselyyn vastasi 44 AMKE:n jäsentä eli vastausaktiivisuus oli 51 prosenttia.
- Kyselyn tuloksia hyödynnetään edunvalvonnan ja keskustelun tukena liittyen rahoitukseen, osaamis- ja koulutustason nostoon sekä innovaatiokeskusaloitteen edistämisessä.
- AMKE on toteuttanut edellisen kerran jäsenkyselyn ammatillisten oppilaitosten TKI-toiminnasta vuonna 2022

AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN JA AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEISTYÖ

Merkitys

- Yhteistyön strateginen merkitys
 - keskiarvo 4,5
 - Mediaani 5
- PK-lisäarvon merkitys
 - keskiarvo 4,4
 - Mediaani 4

Tärkeimmät rahoituslähteet

Keskeiset ajurit

- Yhteistyö mahdollistaa laajemman rahoituksen hakemisen ja lisää hankkeiden vaikuttavuutta.
- Yhteistyö (mm. väyläopinnot ja kurkistuskurssit) tukee opiskelijoiden siirtymistä korkeakouluihin
- Yhteistyö on strategisesti tärkeää alueen elinvoiman ja kehityksen kannalta.

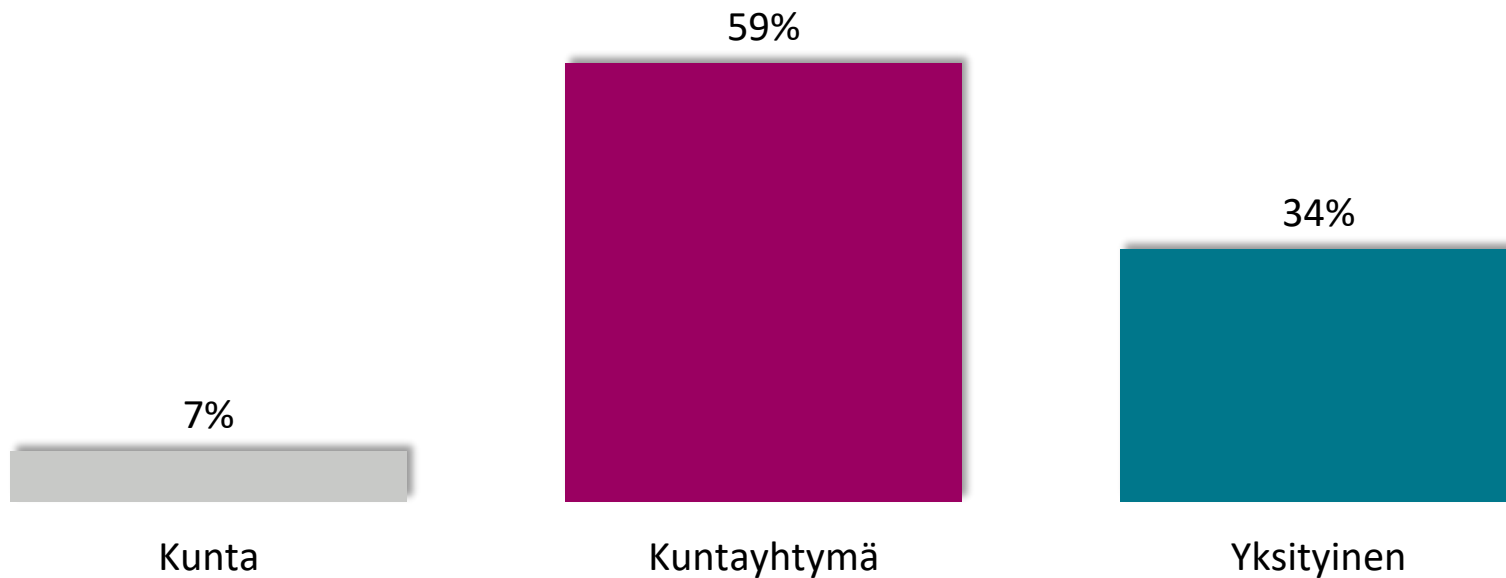
Yleiset yhteistyömuodot

- Yhteiset TKI- ja kehittämishankkeet
- Väyläopinnot
- Opetuksellinen yhteistyö ja kurkistuskurssit
- Työelämäprojektit ja yritys yhteistyö
- Yhteiset oppimisympäristöt ja laboratoriot

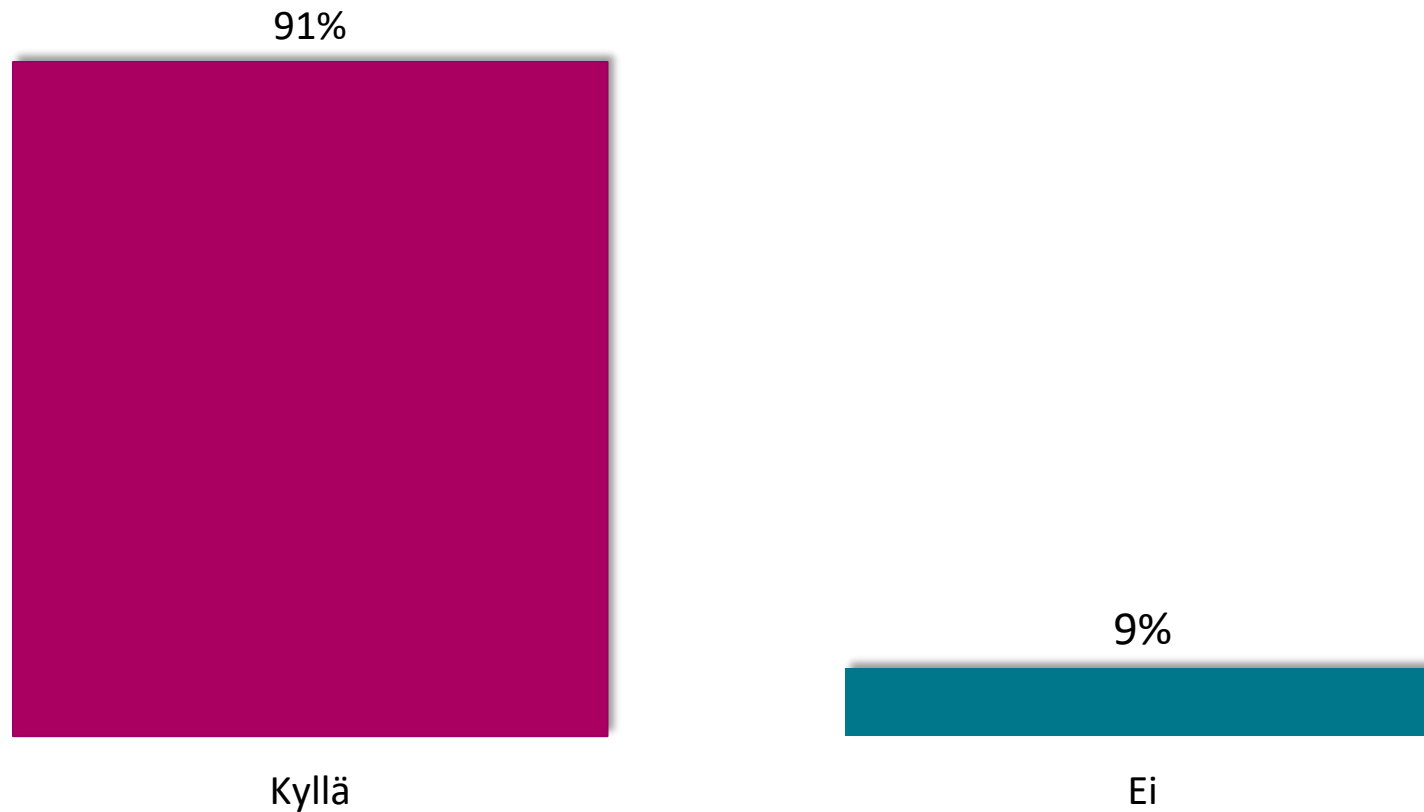
Keskeiset esteet

- Rahoitusmalli ei tuo TKI toimintaa
- Rajalliset henkilöstöresurssit
- Keskinäinen kilpailu ulkoisesta rahoituksesta ja työelämäkumppaneista

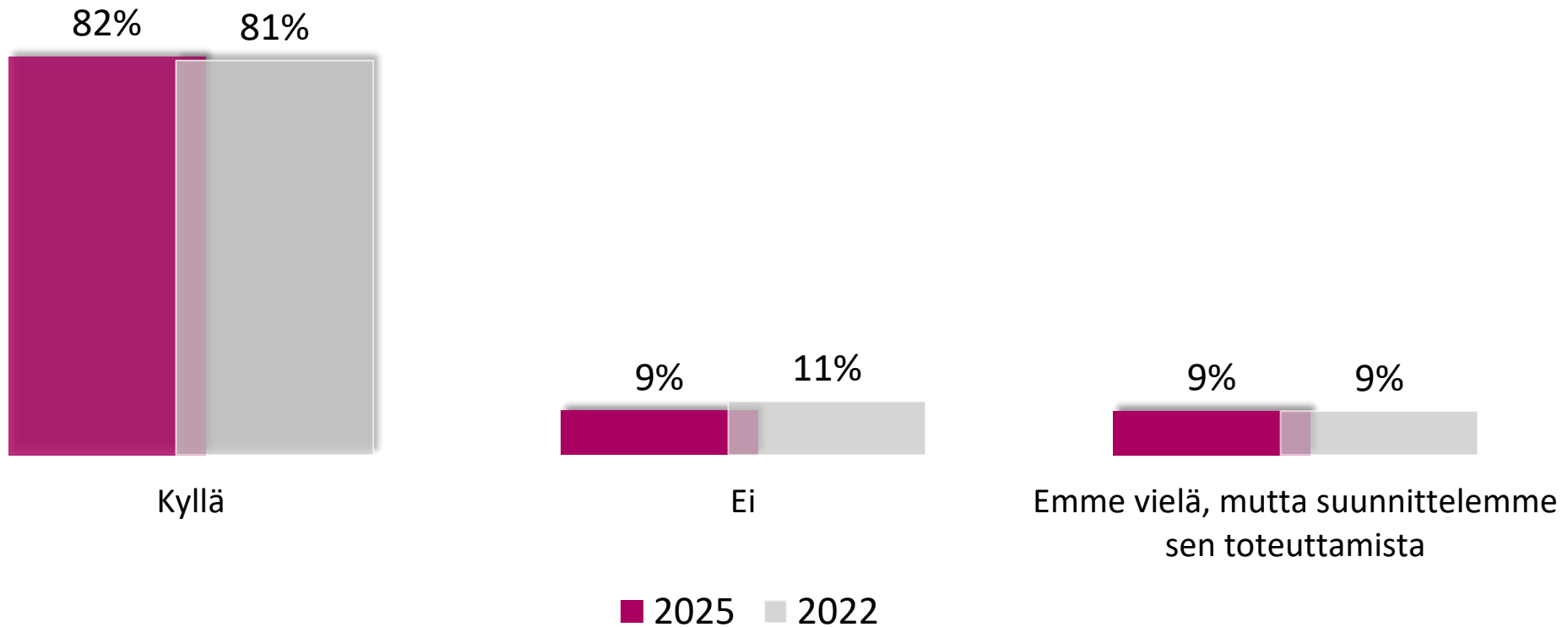
VASTAAJAT KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TAUSTAN MUKAAN

TULISIKO MIELESTÄSI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ROOLIA VAHVISTAA TKI-TOIMINTAA KOSKEVASSA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ?

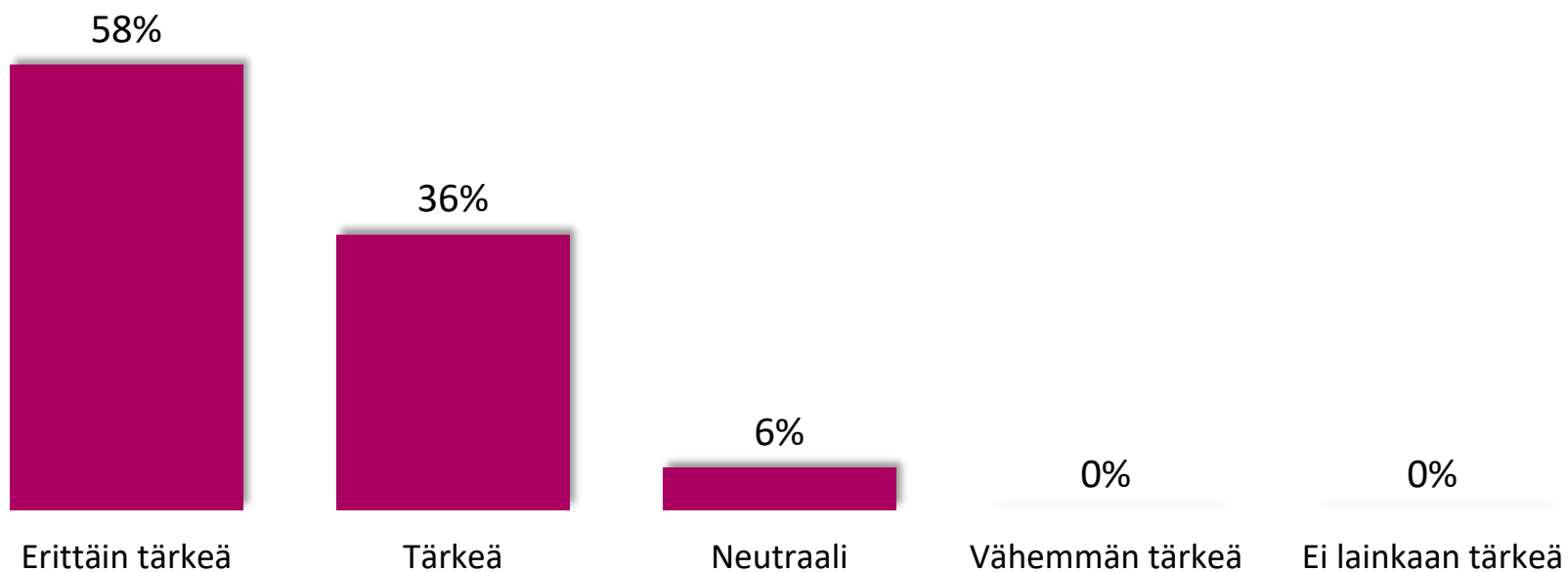
TOTEUTTAAKO OPPILAITOKSENNE TKI-TOIMINTAA?

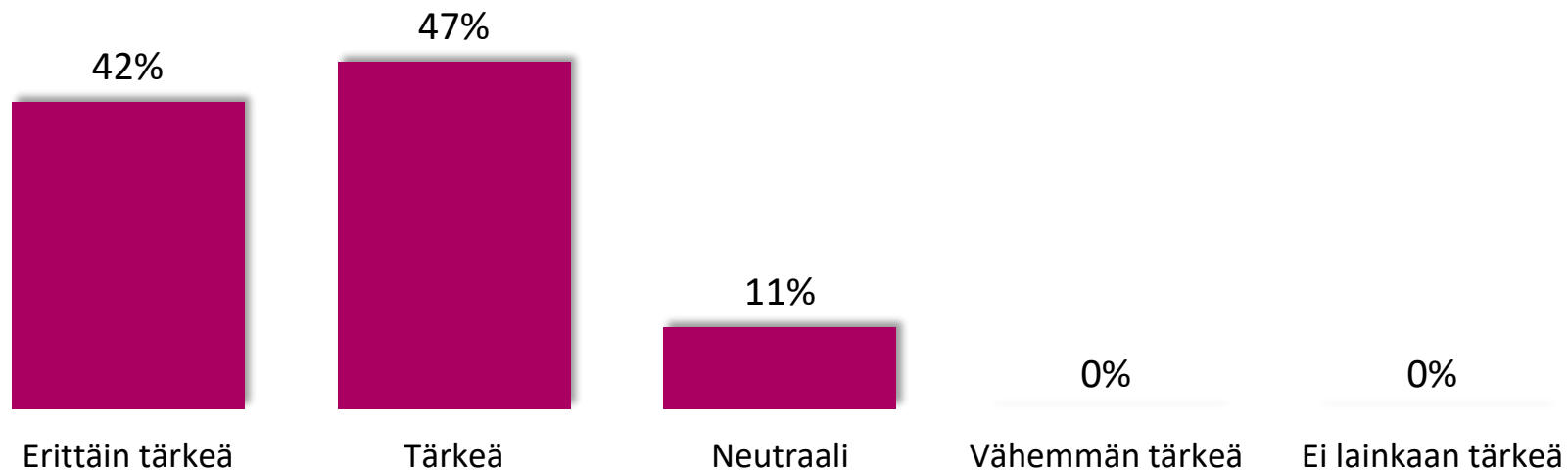
MIKSI OPPILAITOKSENNE EI TOTEUTA TKI-TOIMINTAA?

- TKI-toimintaa ei ole määritetty lainsäädännössä ammatillisen koulutuksen tehtäväksi.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitus ei tue TKI-toimintaa samalla tavalla kuin korkeakoulusektorilla.
- TKI-toiminnan määrittely on epäselvää: mikä ylipäättään katsotaan ammatillisen koulutuksen TKI-toiminnaksi? Osa hankkeista on luonteeltaan TKI:ta, mutta niitä ei aina tunnisteta sellaisiksi.
- Halu keskittyä perustehtävään ja lainsäädäntöuudistusten haltuunottoon (esim. rahoitusuudistus).

ARVIOI AMMATTIKORKEAKOULUJEN KANSSA TEHTÄVÄN YHTEISTYÖN STRATEGISTA MERKITYSTÄ OPPILAITOKSENNE TKI-TYÖN KOKONAISUUDESSA

ARVIOI, KUINKA KESKEISESSÄ ROOLISSA AMMATTIKORKEAKOULUJEN KANSSA TEHTÄVÄSSÄ YHTEISTYÖSSÄ ON PK-YRITYKSILLE TUOTETTAVA LISÄARVO

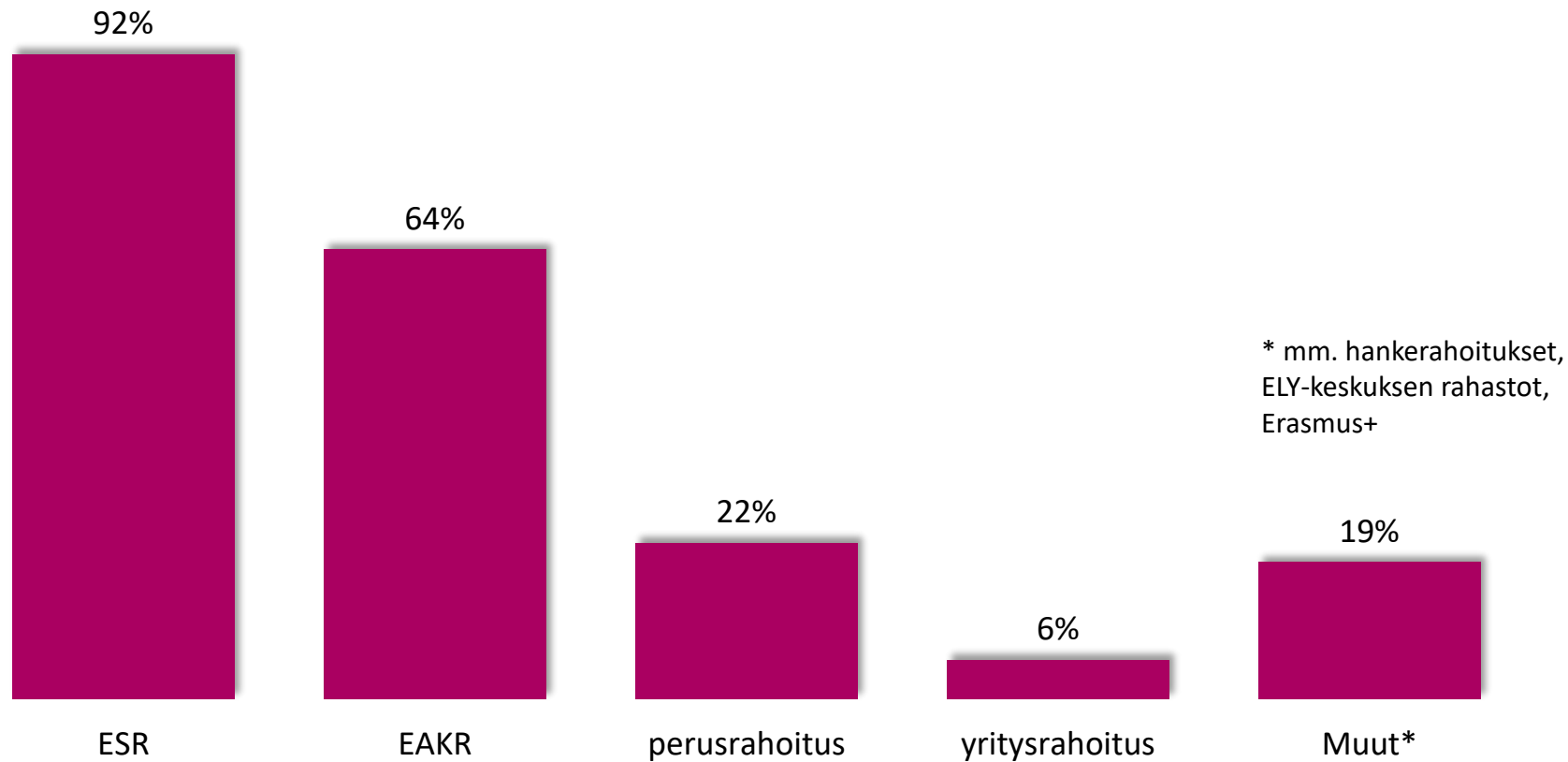

TKI-YHTEISTYÖ NÄHDÄÄN STRATEGISESTI ERITTÄIN MERKITTÄVÄNÄ ETENKIN PK-YRITYSTEN NÄKÖKULMASTA

- **PK-yrityksillä on usein rajalliset resurssit TKI-toimintaan.** Yhteistyö oppilaitosten kanssa mahdollistaa uusien ratkaisujen kehittämisen, testaamisen ja käyttöönoton kustannustehokkaasti.
- **TKI-yhteistyö avaa pk-yrityksille pääsyn uusimpiin tutkimustuloksiin, opiskelijoiden ja asiantuntijoiden osaamiseen sekä kansallisiin ja kansainvälisiin hankeverkostoihin.** Tämä vahvistaa yritysten kilpailukykyä sekä edistää alueellista elinvoimaa ja työllisyyttä.
- **Yhteistyö mahdollistaa käytännönläheiset kehittämishankkeet,** joissa pk-yritykset saavat konkreettisia, tuottavuuden kasvua edistäviä kehittämISRatkaisuja ja voivat testata uusia innovaatioita aidossa ympäristössä.
- **Ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen verkostot ja resurssit** tuodaan pk-yritysten TKI-toiminnan hyödyksi ja tueksi siten, että palvelut ja osaaminen ovat lähellä yritysten arkea.

MITKÄ OVAT TÄRKEIMMÄT RAHOITUSLÄHTEET YHTEISTYÖLLE? MERKITSE KOLME TÄRKEINTÄ

Tärkeysjärjestyksessä taloudellisen volyymin perusteella

YLEISIMMÄT YHTEISTYÖMUODOT AMMATTIKORKEAKOULUJEN KANSSA

Yhteiset TKI- ja kehittämishankkeet

- Osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, joissa kehitetään uusia ratkaisuja koulutuksen ja työelämän tarpeisiin. Mukana on myös yrityksiä ja muita sidosryhmiä.

Väyläopinnot

- Opiskelijat voivat suorittaa opintoja AMK:ssa jo toisen asteen aikana, ja nämä hyväksiluetaan myöhemmin osaksi AMK-tutkintoa. Tämä nopeuttaa valmistumista ja helpottaa siirtymistä korkeakouluun.

Opetuksellinen yhteistyö ja kurkistuskurssit

- Tarjotaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoille johdattelevia kursseja ja yhteisopetusta, jotka tukevat jatko-opintopolkuja ja antavat opiskelijoille mahdollisuuden tutustua korkeakouluopintoihin.

Työelämäprojektit ja yritys yhteistyö

- Opiskelijat osallistuvat aitoihin työelämäprojekteihin ja kehittämistehtäviin, jotka vahvistavat osaamista ja verkostoja sekä tukevat yritysten kehittämistä.

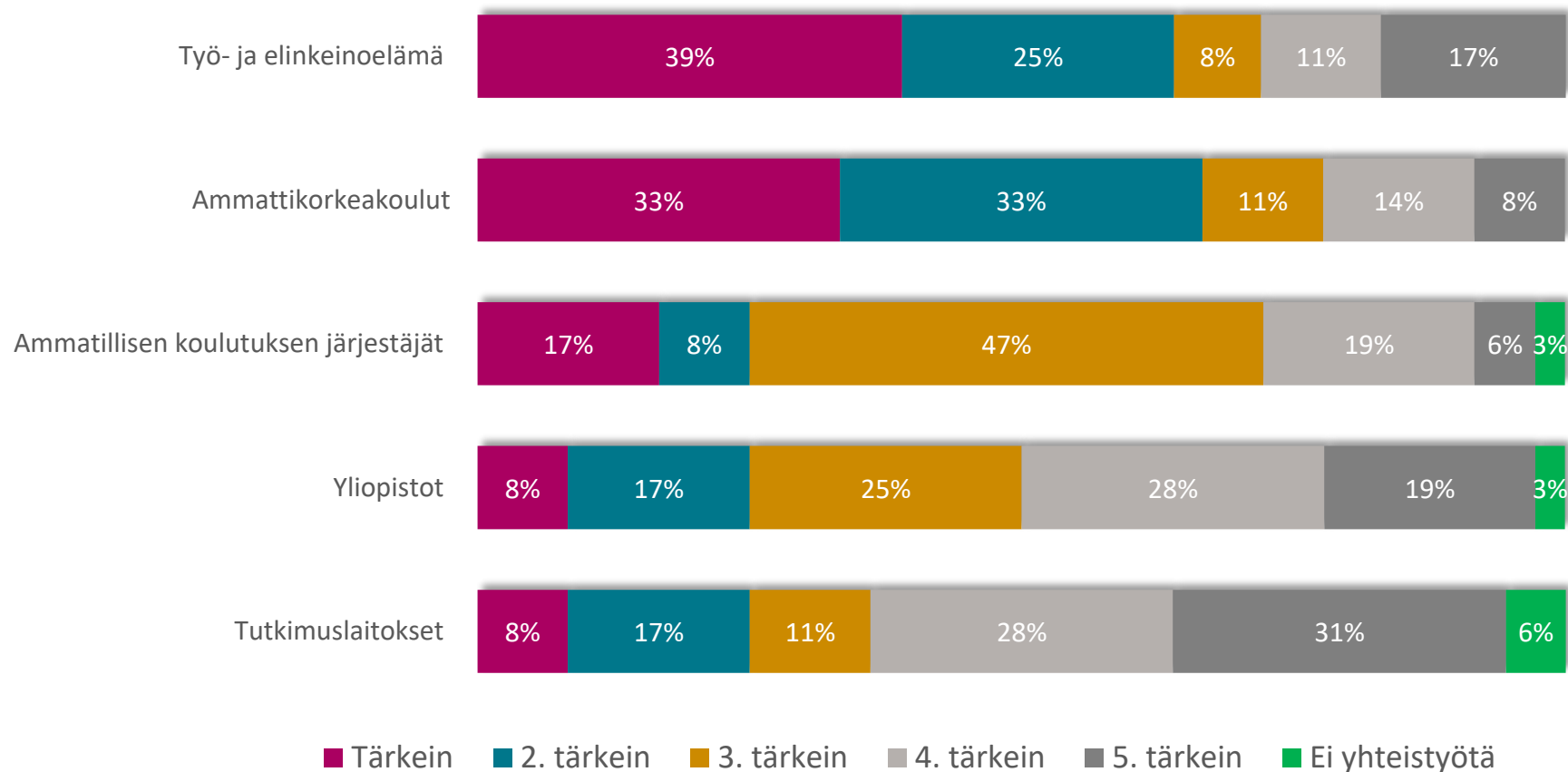
Yhteiset oppimisympäristöt ja laboratoriot

- Tilojen, laitteiden ja oppimisympäristöjen hyödyntäminen esimerkiksi teknologiahankkeissa ja pilotoinneissa.

ESIMERKKEJÄ TKI-YHTEISTYÖSTÄ

Teknologian ja digitalisaation kehittäminen	Kestävä kehitys ja vihreä siirtymä	Yrittäjyys ja työelämäyhteistyö	Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen	Soveltava tutkimus ja testausympäristöt
• Digitalisaatio teollisessa työssä • Teollisuus 4.0 – osaaminen • Robotiikka ja automaatio eri aloilla • Uusien teknologioiden, esim. tekoälyn, pilotointi ja käyttöönotto	• Kestävän maa- ja metsätalouden, kiertotalouden, vähähiilisyyden ja energiaratkaisujen kehittäminen • Puhtaan energian testikampukset • Turvevapaat ruokaketjut • Sähköinen raskas liikenne	• Toimintamallit työvoiman kohtaannon parantamiseksi • Yrittäjyyden ja yrittäjyysosaamisen vahvistaminen kaikilla toimialoilla • Mara-, Finanssi- ja Osaava kauppa -akatemit	• Jatkuvan oppimisen (Jotpa) yhteishankkeet • Henkilöstön osaamisen kehittäminen • Osallistujalähtöiset koulutuspolut ja väyläopintojen kehittäminen, • AMK-opiskelijoille ammatillisen koulutuksen tutustumisopinnot ja ”haalariharjoittelut”	• Hyödynnetään oppilaitosten erikoistuneita laboratorioita testaus- ja pilotointiympäristöinä uusien teknologioiden ja ratkaisujen kokeilussa ja arvioinnissa ennen laajempaa käyttöönottoa

MITKÄ OVAT OPPILAITOKSENNE KESKEISET YHTEISTYÖTAHOT TKI-TOIMINNASSA?

AMMATTIKORKEAKOULUT AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN TKI-YHTEISTYÖKUMPPANEINA

100 %

tekee TKI-yhteistyötä
ammattikorkeakoulujen kanssa

34 %:lla

TKI-yhteistyötä oman alueen
ammattikorkeakoulun kanssa

66 %:lla

TKI-yhteistyötä useampien
ammattikorkeakoulujen kanssa,
osalla myös ulkomaisten

KESKEISET AJURIT TKI-YHTEISTYÖLLE

Rahoituksen ja hanketoiminnan tehostaminen

- Yhteistyö mahdollistaa laajemman rahoituksen hakemisen ja lisää hankkeiden vaikuttavuutta. Ammattikorkeakouluilla on osaamista hankkeiden hakemisessa ja hallinnoinnissa, mikä hyödyttää myös ammatillisia oppilaitoksia. Yhteistyö mahdollistaa resursseja, verkostoja ja uusia toimintamalleja, joihin yksittäisellä organisaatiolla ei olisi pääsyä.

Opintopolkujen sujuvoittaminen

- Yhteistyö (mm. väyläopinnot ja kurkistuskurssit) tukee opiskelijoiden siirtymistä korkeakouluihin, vähentää opintojen keskeyttämistä sekä nopeuttaa valmistumista.

Alueen elinvoimaisuuden ja kestävän kasvun tukeminen

- Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen oppilaitosten toisia täydentäviä vahvuuksia hyödyntäen voidaan vastata alueen yritysten ja työelämän kehittämis- ja osaajatarpeisiin.

KESKEISIMMÄT ESTEET TKI-YHTEISTYÖLLE

Rahoitus

- Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli ei tue TKI-toimintaa, eikä huomioi sitä millään tavoin rahoituksen määrittelyssä.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset heikentävät merkittävästi mahdollisuuksia kattaa hankkeiden omarahoitusosuus.
- Hankkeiden rahoituksen sirpaleisuus ja määräaikaisuus vaikeuttavat pitkäjänteistä yhteistyötä.

Rajalliset henkilöstöresurssit

- Henkilöstöä on vähennetty rahoitusleikkausten seurauksena, jolloin perustyöstä ei ole siirrettävissä resursseja TKI-toimintaan.
- Hankehakemusten valmistelu on työlästä ja vaatii paljon aikaa kaikilta mukana olevilta organisaatioilta. Hakemusten käsittelyajat ovat pitkiä.

Eri organisaatiokulttuurit ja tavoitteet

- Toiminnan erilaisten viitekehysten yhteensovittaminen voi olla haastavaa. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta AMK:ien toimintatavat voivat näyttäytyä liian teoreettisina kehittämistyön näkökulmasta.

Kilpailuasetelma

- Keskinäinen kilpailu ulkoisesta rahoituksesta ja työelämäkumppaneista.